

Hans Kenttä
Ekonomichef

Remissvar – En god kommunal hushållning

Förslag till beslut

att föreslå Kommunstyrelsen genom ett ordförandebeslut anta remissvaret som sitt eget och uppdrar till förvaltningen att lämna in svaret.

Ärendebeskrivning

En särskild utredare har haft i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner.

Haparanda är en av landets kommuner som fått i uppdrag, som remissinstans, att lämna synpunkter på utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner som lämnas i betänkandet "En god kommunal hushållning SOU 2021:75).

Remissvar

Sammantaget kan det konstateras ganska stora åtgärder/förslag som detaljstyr och påverkar det kommunala självstyret. Nuvarande regelverk anses från utredningens sida i huvudsak dessutom ha god legitimitet och efterlevnad, i stort, i sektorn. Det är många kommuner/regioner som får ta konsekvensen av att ett fåtal missköter sig, om nu misskötseln beror på bristande ansvarstagande eller ogynnsamma förutsättningar.

Förslagen i utredningen kommer förmodligen inte att hjälpa kommuner som har ogynnsamma förutsättningar.

Utredningen i sig har fått fram ett par förslag som borgar för ökad tydlighet, transparens och långsiktighet vilket är bra. Vi är positiva till en samlad plan för god kommunal hushållning. Ett samlat program som kan utformas efter de lokala förutsättningarna borgar för bättre förutsättningar att uppfylla intensionerna med god kommunal hushållning.

Vi är dock kritiska till detaljstyrningen och regleringen som förslagen i stort innebär.

Sammantaget en välskriven utredning, men frågeställningen bör vara hur mycket vill man påverka det kommunala självstyret och framför allt finns behovet?

Utredningens förslag och synpunkter

God kommunal hushållning

6.3.1 God kommunal hushållning i ekonomi och verksamhet

Utredningens förslag: Kommuner och regioner ska ha en god kommunal hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom hel- och delägda kommunala bolag, kommunala stiftelser och föreningar. God kommunal hushållning innebär att kommuner och regioner ska förvalta sin ekonomi på ett sådant sätt att en *betryggande* säkerhet och en långsiktig ekonomisk hållbarhet uppnås samt utforma sin verksamhet på ett *ändamålsenligt* sätt och uppnå en hög *effektivitet*.

Synpunkter: *I grunden ser inte vi någon större skillnad än nuvarande kommunallags bestämmelser om god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, mer än ett nytt begrepp att ta ställning till. Innebörden i begreppet blir något tydligare (beaktar både ekonomi och verksamhet) men det är framför allt kravbilden och innehållet för att verka för en god kommunal hushållning som är det intressanta och kan leda till ökad transparens, långsiktighet och efterlevnad.*

*I kravet på god kommunal hushållning innefattas även medelsförvaltningen. Innebörden av kravet på en **betryggande säkerhet** syftar till att kommunala medel inte ska riskeras genom placeringar som inte är för riskfyllda eller svårbedömda. Utredningen pekar på att vissa har en mer vidlyftig placeringsstrategi i syfte att få ut högre avkastning och ger därmed per automatik ett högre risktagande.*

Just den finansiella placeringsverksamheten, i landets kommuner/regioner, är ett så pass stort område och kunskaperna i sektorn väldigt varierande att detta möjligen bör regleras.

Vi delar därför utredningens förslag att god avkastning tas bort (11 kap 2§ KL) och skiftar inriktning mot högre grad av långsiktighet och ekonomisk hållbarhet (mindre risktagande).

6.3.2 Program för god kommunal hushållning

Utredningens förslag: Fullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program för god kommunal hushållning, som omfattar minst tio år, för kommunen eller regionen samt hel- och delägda kommunala bolag, kommunala stiftelser och föreningar.

Synpunkter: Vi har förståelse att hitta en lämplig avvägning mellan kort- och långsikt inte är tvärenkel. Ettåriga perspektivet (kort sikt) är väl inarbetat i budgetprocessen och balanskravet. Medan ett mer långsiktigt övervägande behöver beaktas. Kravet på en 10 årig plan är dock i nuvarande situation svår att tillämpa då vi anser att planeringsförutsättningarna inte medger detta. En sådan plan kan därför tendera att bli väldigt spekulativ. Vi föreslår därför att en plan för god kommunal hushållning ska fastställas i inledningen av varje mandatperiod, men det är upp till varje kommun att välja längd på programmet utifrån de förutsättningar som finns vid tillfället vid tidpunkt när planen ska fastställas.

6.3.3 Programmet för god kommunal hushållning ska innehålla mål och riktlinjer

Utredningens förslag: Programmet för god kommunal hushållning ska innehålla mål och riktlinjer för hur kravet på en god kommunal hushållning kan nås.

Synpunkter: Utredningen pekar på att det finns en stor osäkerhet kring hur lagen ska tillämpas idag som främst innefattar god ekonomisk hushållning och särskilt avseende riktlinjer och innehållet i dessa. Vi delar den problembild som utredningen påvisar och är positiva till ett samlat program för god kommunal hushållning. Ett samlat program med mål och riktlinjer som kan utformas efter de lokala förutsättningarna borgar för bättre förutsättningar att uppfylla intensionerna med god kommunal hushållning.

Utredningens förslag innebär att programmet för god kommunal hushållning ersätter de fyra riktlinjer som i dag är reglerade i 11 kap. kommunallagen, dvs. krav på riktlinjer för god ekonomisk hushållning och riktlinjer för resultatutjämningsreserv enligt 1 §, riktlinjer för medelsförvaltning enligt 3 § och riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser enligt 4 §.

Förslaget som framställs i bilaga 2 ger bra vägledning på hur ett program kan utformas samt betänkandes intensioner med programmet.

6.3.4 Mål för ekonomin i programmet för god kommunal hushållning

Utredningens förslag: Programmet för god kommunal hushållning ska minst innehålla mål för

1. årets resultat,
2. soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser,
3. självfinansieringsgrad av investeringar, och
4. låneskuld.

Synpunkter: Vi anser även att det är bra att det förtydligas vilka mål och krav som minst ska ingå i programmet, även om fyra ekonomiska nyckeltalen är idag vedertagna och omfattar viktiga långsiktiga dimensioner att ta hänsyn till.

Vi saknar ett mått på den framtida betalningsförmågan (kassaflöde) och ett resonemang, där denna likställs med god soliditet.

Förslaget beaktar inte att det är en skillnad gällande investeringar avseende om det gäller taxefinansiering eller skattefinansierad verksamhet. Detta kan medföra felaktiga prioriteringar mellan investeringar i taxefinansierad och skattefinansierad verksamhet. Vi konstaterar samtidigt att det saknas förslag om fullskuldsredovisning samtidigt som man ska ta hänsyn till soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Utredningens resonemang om vilken stark ställning kontra soliditetsnivå så anser vi att nivåerna som diskuteras är på tok för höga, särskilt med tanke vilken verksamhet vi bedriver och hur den finansieras. Målen kan inte heller vara densamma för samtliga kommuner.

6.3.5 Riktlinjer för förvaltning av medel och resultatreserv i programmet för god kommunal hushållning

Utredningens förslag: Programmet för god kommunal hushållning ska minst innehålla riktlinjer för

1. tillåten risk vid placeringar och upplåning, och
2. hantering av och tillåtna ändamål för användning av medel ur en resultatreserv, om kommunen eller regionen har inrättat en sådan.

***Synpunkter:** Vi är positiva till att planen för god kommunal hushållning innefattar riktlinjer för tillåten risk vid placeringar och upplåning.*

Vi är även positiva till att ändamål och villkor för resultatreserv anges i programmet, även om vi hellre ser det egna kapitalet (än den föreslagna resultatreserven) som en regulator.

6.3.6 Beskrivning av konsekvenser för verksamheten och andra ställningstaganden i programmet för god kommunal hushållning

Utredningens förslag: Programmet för god kommunal hushållning ska innehålla en beskrivning av de konsekvenser för verksamheten som följer av programmets obligatoriska mål.

Utredningens bedömning: Inget krav bör införas på att ange mål för verksamheten i programmet för god kommunal hushållning. Programmet för god kommunal hushållning får, utöver det som anges i lag, innehålla andra mål och riktlinjer samt övriga ställningstaganden

***Synpunkter:** Utmaningarna som finns idag vad gäller god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv, kvarstår till viss del i det nya förslaget.*

Programmet skall innehålla en beskrivning av de konsekvenser för verksamheten som följer av de ekonomiska målen i programmet. I bilaga 2 beskriver exempelkommunen utmaningar för sin verksamhet, vilket fungerar som en inriktning för de mål som ska fastställas för verksamheten i budgeten. I utredningen framgår det att det även kan omfatta frågor om effektivitet.

Här eftersöker vi mer vägledning för att förändringen ska tjäna sitt syfte. Det är dock bra att konsekvenserna ska beskrivas ur ett verksamhetsperspektiv.

6.3.7 Medelsförvaltning och förvaltning av pensionsmedel

Utredningens förslag: Bestämmelsen om att kommuner och regioner ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses tas bort. Skyldigheten för fullmäktige att besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen och för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser tas bort.

Synpunkter:

Vi delar uppfattningen att kravet på särskilda riktlinjer för pensionsförvaltningen kan tas bort för att styra mot god kommunal hushållning och att medelsförvaltningsfrågan tas upp som en helhet i programmet för god ekonomisk hushållning.

Utredningen menar även att kravet bidragit till en inriktning mot att medel för pensionsförpliktelser förvaltas skilt från ekonomin som helhet. Det har lett till en utveckling där en och samma organisation kan ha tillgångar i form av placerade pensionsmedel samtidigt som skulder byggs upp i form av banklån för att finansiera investeringar i verksamheten. Det kan heller inte uteslutas att lån har tagits upp enkom för att skapa en pensionsmedelsportfölj.

Vi delar dock inte utredningens uppfattning att de materiella tillgångarna som brukas i verksamheten kan generera lika stor nytta för att garantera framtida pensionsutbetalningar. Det finns inte några riskfria tillgångar och allt är beroende på förutsättningar hos den enskilda kommunen/regionen.

Vi anser dock att det är bra att utredningen riktar sitt fokus gällande medelsförvaltningen och vill flytta högt risktagande till säkra långsiktiga placeringar.

Ekonomi i balans

6.4.1 Balanskravet

Utredningens bedömning: Kravet på att upprätta en budget i balans bör behållas. Huvudregeln bör även fortsättningsvis vara att negativa balanskravsresultat ska regleras inom tre år. Utredningens förslag: Balanskravet preciseras och formuleras som att budgeten ska upprättas så att balanskravsresultatet är positivt.

Synpunkter: Vi anser att ett balanskrav, som inte beaktar skillnader gällande kommuners och regioners finansiella ställning, ofta leder till en kortsiktighet och i flera fall även uppmuntrar till s.k. kreativ redovisning. Detta är också statens krav. Bör göras om från grunden.

Det är bra att utredningen betonar att balanskravet är endast en godtagbar nivå (läs lägstanivå) på kort sikt och inte innebär uppfyllande av god kommunal hushållning, där resultatmålet bör vara betydligt högre för att få en hållbar ekonomi framöver.

6.4.2 Undantag från balanskravet

Utredningens förslag: Möjligheten att åberopa synnerliga skäl för att inte upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna tas bort. Undantag från kravet på att upprätta en budget där balanskravsresultatet är positivt får göras om kommunen eller regionen har en stark finansiell ställning.

Synpunkter: Vi är tveksamma till att möjligheten att åberopa synnerliga skäl begränsas enbart till en stark finansiell ställning och förutsättningarna tydliggörs.

Synnerliga skäl kan även finnas i syfte för att genomföra i kostsamma omstruktureringsinsatser, ett enskilt år, för framledes minska sina kostnader. Vilket inte blir tillåtet i nuvarande förslag, vilket är god kommunal hushållning på längre sikt. Detsamma gäller om man ett enskilt år väljer att "amortera" på sin pensionsskuld som ligger i ansvarsförbindelsen. Det finns säkert fler exempel.

Soliditetsnivå för ett undantag är väldigt hög och omfattar ca 15 kommuner i dagsläget. Tanken med att åberopa stark ställning är inte att blunda för ekonomiska utmaningar omsådade finns utan i det korta perspektivet göra satsningar tillbaka till medborgarna för att det finns förutsättningar, i form av eget kapital (som i praktiken är tidigare årsvinsterna). Vi ser helst ingen ytterligare reglering på detta område och att mer hänsyn ska kunna tas till det egna kapitalet som en regulator och, enskilda år, att avsteg under vissa förutsättningar ska vara möjligt.

6.4.3 Undantag från kravet på att reglera negativa balanskravsresultat

Utredningens förslag: Möjligheten att åberopa synnerliga skäl för att inte reglera ett negativt balanskravsresultat tas bort. Undantag från kravet på reglering av ett negativt balanskravsresultat får göras om kommunen eller regionen har en stark finansiell ställning. Om det finns särskilda skäl får tiden för reglering av ett negativt balanskravsresultat förlängas från tre år till de närmast följande sex åren. Reglering av ett negativt balanskravsresultat ska ske i budgeten senast det sjätte året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Synpunkter: Tiden för att reglera ett negativt balanskravsresultat är fortfarande som huvudregel tre år, men att den kan förlängas till upp till sex år om det finns särskilda skäl. Här tycker vi att maximal förlängning bör vara överblickbart i form av mandatperiod.

Balanskravet är fortfarande en längsta nivå och att inte uppfylla god kommunal hushållning under/efter 6 år riskerar att man skjuter utmaningarna på kommande generation och/eller nästa politiska styre. Sen har vi förståelse att det kan finnas situationer som medför utökad tid.

6.4.5 Nya balanskravsjusteringar

Utredningens förslag: Balanskravsutredningen ska kompletteras med två nya justeringsposter som därmed inte ska beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravsjusteringar:

- exploateringsbidrag, investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar
- ökning eller minskning av pensionsförpliktelser till följd av ändring av livslängdsantaganden eller diskonteringsränta.

Utredningens bedömning: Befintliga poster i balanskravsutredningen bör bli föremål för en särskild genomlysning.

Synpunkter: Vad gäller förändringar i balanskravsutredningen för att minska risken för att stora engångshändelser medför att kravet i praktiken inte kan efterlevas är i teorin och grunden är bra. Vi anser dock att detta är statens krav på lägsta resultat och ska betonas ned i styrningsavseendet då resultatnivåerna måste vara på helt andra nivåer om man ska nå god kommunal hushållning i det långa perspektivet.

6.4.6 Redovisning av årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat

Utredningens förslag: Årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet ska anges i direkt anslutning till posten årets resultat i resultaträkningen.

Synpunkter: Vi ser inte motivet bakom eller nyttan till varför man skall göra detta. Ytterligare ett resultat för politiken att ta hänsyn till i resultaträkningen. Förslaget avstyrkes.

Resultatreserv

6.5.1 En resultatreserv kan främja balans

Utredningens bedömning: Kommuner och regioner bör under vissa omständigheter ges möjlighet att spara överskott i en resultatreserv i syfte att stärka förutsättningarna för att uppnå målet om en god kommunal hushållning.

Utredningens förslag: En resultatreserv införs till vilken kommuner och regioner får reservera delar av sina överskott.

Synpunkter: Vi är delvis positiva till utredningens förslag om att kommuner och regioner under vissa omständigheter ges möjlighet att spara överskott i en resultatreserv.

Behovet av flexibilitet och stärka incitamentet att spara en viss del av överskott kan medföra bättre förutsättningar att hantera framtida osäkerheter och därmed en ekonomi i balans framöver. **Vi skulle dock hellre se ett resonemang där det egna kapitalet i kommuner/regioner kan ses som en resultatreserv.** Vid behov och stark ställning kan det egna kapitalet användas som regulator.

6.5.2 Lokal, strategisk inriktning för användning av resultatreserven

Utredningens förslag: Om kommunen eller regionen har en resultatreserv ska programmet för god kommunal hushållning innehålla riktlinjer för hantering av och tillåtna ändamål för användning av medel ur resultatreserven.

Synpunkter: Vi anser, som utredning föreslår, att det är upp till fullmäktige i varje kommun att fastställa riktlinjer, hantering och ändamål av resultatreserven (eller som förslaget ovan att det kan omfatta nyttjandet av eget kapital).

6.5.3 Reservering av medel

Utredningens förslag: Reservering till resultatreserven får göras om kommunen eller regionen

- har ett positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser,
- inte har negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår att reglera.

Reservering får göras av den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Synpunkter: Vi anser att det är klokt att det finns en minimum och nivå och villkor för när man kan nyttja en resultatreserv. Vi hade dock hellre sett ett resonemang där en stark ställning och det egna kapitalet beaktas i stället för en resultatreserv.

Konjunkturutjämnning

6.6.2 Resultatutjämningsreserven avvecklas

Utredningens bedömning: Resultatutjämningsreserverna har inte uppfyllt sitt syfte och bör därför successivt avvecklas. Reservering till en resultatutjämningsreserv bör därför inte heller göras obligatorisk.

Utredningens förslag: Bestämmelsen om resultatutjämningsreserv tas bort.

***Synpunkter:** Vi delar utredningens uppfattning att resultatutjämnningen inte uppfyllt sitt syfte. Vi är dock tveksamma till tidsperioden på 10 år. Vi föreslår, beroende på ekonomisk ställning, att medlen överförs till eget kapital och/eller den nya föreslagna resultatreserven (om den ska införas, med tanke på våra tidigare synpunkter).*

6.6.4 Garantimodell

Utredningens förslag: Ett regelstyrt system införs som innebär att staten garanterar en lägsta nivå för skatteunderlagsutvecklingen i kommuner och regioner vid en djupare lågkonjunktur. Systemet utformas som en garanti med en uppsättning på förhand specificerade regler som beskriver under vilka förutsättningar staten utger ett garantibidrag till kommuner och regioner, samt hur stort belopp garantibidraget uppgår till.

***Synpunkter:** Stabila planeringsförutsättningar är en grund för att kunna förutsäga den ekonomiska utvecklingen. Att planen för god kommunal hushållning ska vara 10 år medför att dessa förutsättningar måste förstärkas. Vi delar resonemanget som förs i utredningen gällande tidiga och tydliga besked ger förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning och att insatserna får bättre utfall. Det är även bra i det korta perspektivet då vi i pandemins tecken sett stora förändringar på intäktsidan och kompenserats upp av bidrag, kanske i större utsträckning än vad vi drabbats. Andra exempel finns som flyktingkrisen samt större demografiska förändringar. Vi ser därför positivt till en statlig garanti (garantimodell), som förbättrar planeringsförutsättningarna. Vi konstaterar samtidigt att det finns förbättringspotential när det gäller styrningen med riktade statsbidrag, som utgör en alltför stor del av kommunens statsbidrag.*

Budget, räkenskaper och uppföljning

6.7.1 Planer och mål i budgeten

Utredningens förslag: Krav införs på att planen på ett år för verksamheten i budgeten och planen på tre år för ekonomin i budgeten ska innehålla mål för planperioderna som utgår från programmet för god kommunal hushållning. Kravet på att ange mål och riktlinjer samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i budgeten tas bort. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om budgetens planer och mål för verksamheten och ekonomin har uppnåtts och följts, samt om utfallet av dessa är förenligt med programmet för god kommunal hushållning.

Synpunkter: Vi delar utredningens förslag. I syfte att säkerställa att budgeten även har ett långsiktigt perspektiv är det av vikt att det ställs krav att både ekonomin och målen i verksamheten ska utgå från programmet för god ekonomisk hushållning

6.7.2 Tydligare reglering av budgetens innehåll

Utredningens förslag: Kraven på att det av budgeten ska framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut tas bort och ersätts med krav på att budgeten ska innehålla

1. en resultaträkning,
2. en balansräkning,
3. en balanskravsutredning,
4. en kassaflödesanalys, och
5. en sammanställning av budgeten för den löpande verksamheten och investeringsverksamheten

Synpunkter: Vi delar utredningens förslag och är positiva till att vi får en tydligare reglering av budgetens innehåll.

6.7.3 En samlad bedömning av den kommunala koncernens ekonomi

Utredningens förslag: I budgeten ska en samlad bedömning göras av ekonomin under budgetåret för en sådan kommunal koncern som avses i lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Synpunkter: Vi delar utredningens förslag.

6.7.4 Utgiftsbeslut under löpande budgetår

Utredningens förslag: Kravet på att beslut om utgifter under löpande budgetår ska innefatta en anvisning om finansiering kompletteras med att även beslut om kostnader ska innefatta anvisning om finansiering. Krav införs på att om fullmäktige beslutar om en kostnad eller utgift som inte finansieras inom ramen för budgeterat resultat ska en reviderad budget för kommunen eller regionen fastställas.

Synpunkter: Det förslaget kan bli väldigt administrativt betungande, då en rad såväl mindre som större beslut behandlas under ett verksamhetsår av fullmäktige. Vi avstyrker förslaget, det torde vara upp till varje kommun om man vill revidera sin budget vid nya utgiftsbeslut.

6.7.5 Godkännande av årsredovisning

Utredningens förslag: Fullmäktige beslutar om godkännande av årsredovisningen. Årsredovisningen får godkännas om resultaträkning och balansräkning är rättvisande.

Synpunkter: Årsredovisningen upprättas som en helhet. Vi föreslår en ändring av formuleringen till "att fullmäktige dels godkänner årsredovisningen i sin helhet och dels fastställer resultat- och balansräkning". Det beslut som avser fastställande av resultat- och balansräkning skulle i så fall kunna laglighetsprövas.

6.7.6 Uttalande om årsredovisningen i revisionsberättelsen

Utredningens förslag: Krav införs på att revisionsberättelsen ska innehålla ett särskilt uttalande om resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen är rättvisande

Synpunkter: Som en följd av förslaget i delen om godkännande av årsredovisningen kan ett tillägg göras i regleringen av revisorernas uttalande i revisionsberättelsen

6.7.7 Motivering av beslut om godkännande av årsredovisning

Utredningens förslag: Fullmäktige ska motivera sitt beslut om godkännande av årsredovisningen.

Synpunkter: Avstyrkes. Revisionens uttalande finns, och blir i praktiken fullmäktiges motivering. Om fullmäktiges motivering går emot revisorernas förslag i revisionsberättelsen om godkännande av årsredovisningen.

6.7.9 Förändrad delårsrapport

Utredningens förslag: Kraven avseende delårsrapporten förändras. Kraven på att delårsrapporten ska innehålla en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse tas bort. Tidsperioden som delårsrapporten baseras på förändras, delårsrapporten ska minst omfatta räkenskapsårets första tre månader. Tidpunkten för överlämnande av delårsrapport till fullmäktige och revisorer ändras, styrelsen ska överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer inför behandling i fullmäktige senast vid utgången av juni månad.

Synpunkter: Är delårsrapportens upprättande till för att redovisa aktuell ekonomisk ställning eller i ekonomistyrningssyfte?

Vi har förståelse för varför man kan förorda en tidig uppföljning, men det måste varje kommun få bestämma själva över aktuell rapportering och syfte utifrån sin egen situation. Behöver kravet på en delårsrapport finnas? Alternativt kan en delårsrapport lämnas till fullmäktige under verksamhetsåret (tidigast efter marsmånads utgång och senast efter augustimånads utgång.

Vi delar dock uppfattningen att delårsrapporten kan förenklas, då den idag är väldigt resurskrävande. Vi anser dock att en balansräkning ska upprättas och krävs för att utvärdera de mål som finns för god kommunal hushållning. Upprättas en resultaträkning är det ingen större arbetsinsats för att få en balansräkning på plats.

6.7.10 Åtgärdsplan vid bristande budgetföljsamhet

Utredningens förslag: Om delårsrapporten visar betydande budgetavvikelser ska fullmäktige anta en åtgärdsplan för hur dessa ska hanteras.

Synpunkter: Vi delar utredningens uppfattning. En åtgärdsplan i anslutning till behandling av rapporten medför en skyndsam hantering och att åtgärder kan sättas in i tid för att undvika underskott.

6.7.11 Revisorernas bedömning av delårsrapporten

Utredningens förslag: Kravet på att revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat och lämna en skriftlig bedömning om detta till fullmäktige tas bort. **Utredningens bedömning:** Revisorerna kan välja att bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat och lämna en skriftlig bedömning om detta till fullmäktige.

Synpunkter:

Då utredningen föreslår en förenklad rapport försvinner även kravet på att revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Dock kan revisorerna välja att bedöma detta.

Vägledning och stöd

6.9.1 Behov av mer vägledning och stöd samt en större kunskap

Utredningens bedömning: Det finns behov av vägledning och stöd till kommuner och regioner inom ekonomistyrningen och den ekonomiska förvaltningen. Det finns även behov av en samlad, nationell uppföljning av kommunernas och regionernas ekonomi samt en bättre kunskap om tillämpningen av bestämmelserna om den ekonomiska förvaltningen.

6.9.2 Utformningen av vägledning och stöd

Utredningens bedömning: Vägledning och stöd bör i första hand omfatta generell rådgivning avseende tillämpningen av bestämmelser för den ekonomiska förvaltningen.

6.9.3 Vägledning och stöd bygger på kunskap

Utredningens bedömning: Vägledning och stöd behöver underbyggas genom en löpande nationell uppföljning av den ekonomiska utvecklingen och den ekonomiska förvaltningen i kommuner och regioner.

6.9.4 Vägledning och stöd bör ges av en statlig myndighet

Utredningens förslag: En statlig myndighet ges i uppdrag att lämna vägledning och stöd till kommuner och regioner i frågor avseende ekonomisk styrning och förvaltning. Myndigheten ges även i uppdrag att löpande följa den ekonomiska utvecklingen och tillämpningen av bestämmelserna om den ekonomiska förvaltningen för kommuner och regioner. Myndigheten ges inte rätt att meddela föreskrifter.

Synpunkter:

Vi delar uppfattningen att det finns ett behov av vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner.

Vi är dock väldigt osäkra på att en statlig myndighet löser utmaningen med resurser i form av ett kansli med 4-5 personer. Vi anser att kompetens i frågan finns hos exempelvis SKR, RKA och RKR för denna typ av vägledning och stöd. Utredningens egna undersökningar visar också att störst stöd inom kommunsektorn finns till att uppdraget hamnar hos SKR.

Statistik

6.10.1 Insamling av uppgifter om balanskravsutredning, resultatreserv, särskilda skäl och stark finansiell ställning

Utredningens bedömning: Statistiska centralbyrån bör se över och komplettera sin insamling av statistik i räkenskapsammandraget med uppgifter om utfall för balanskravsutredningen inklusive resultatreserven, särskilda skäl och stark ekonomisk ställning.

Utredningens förslag: SCB:s insamling av statistik från kommuner och regioner kompletteras med uppgifter om den budgeterade balanskravsutredningen inklusive resultatreserven, särskilda skäl och stark finansiell ställning.

6.10.2 Insamling av uppgifter om mål i programmet för god kommunal hushållning och i budgeten

Utredningens förslag: I Statistiska centralbyråns insamling av statistik i räkenskapsammandraget ska uppgifter inhämtas om de obligatoriska målen i programmet för god hushållning. Vidare ska uppgifter om målen för ekonomin i budgeten samlas in. Utfall för målen från programmet för god kommunal hushållning och från budgeten ska samlas in.

Synpunkter: Vi delar utredningens förslag även om det kommer innebära merarbete för kommunerna och regionerna.

Utgiftstak och lånetak

6.11.1 Utgiftstak för kommunsektorn

Utredningens bedömning: En övre gräns för utgifter för kommuner och regioner bör inte införas.

6.11.2 Lånetak för kommunsektorn

Utredningens bedömning: En begränsning av kommunernas och regionernas möjligheter till upplåning bör inte införas.

Synpunkter: Vi håller med utredningen att en sådan begränsning skulle utgöra ett för stort ingrepp i den kommunala självstyrelsen.